

REFERAT Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 d. 27-10-2025

Mødedato Mandag d. 27. oktober 2025 kl. 16:15

Mødested B mødelokale

Mødedeltagere Mille Renée Larsen, Niels Fischer-Nielsen, Christian Lorenzen, Erik Nørreby, Lasse Harder Schousboe

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordensforslag.....	3
Beslutning: Budgetopfølgning pr. 30. september 2025 - Erhvervs-, natur- og teknikudvalget.....	4
Orientering: Status på cykelpuljeprojekter.....	6
Beslutning: Sikring af køreadgang til strande på Fanø.....	8
Meddelelser.....	11
Godkendelse af beslutninger.....	12

Punkt 1: Godkendelse af dagsordensforslag

S2023-73

Indledning

-

Sagsfremstilling

-

Lovgrundlag, planer og politikker

Kommunestyrelsesloven

Økonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Beslutningsproces

Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

Indstilling

Godkendes.

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 27-10-2025

Godkendt.

Punkt 2: Beslutning: Budgetopfølgning pr. 30. september 2025 - Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

S2025-858

Indledning

Der er udarbejdet budgetopfølgning pr. 30. september 2025 på udvalgets område.

Sagsfremstilling

Drift

Budgetopfølgningen på driften viser samlet et forventet forbrug ultimo på kr. 13.987.000 ud af et korrigeret budget inkl. overførsler på kr. 14.565.000. Der forventes på driften et samlet mindreforbrug inkl. overførsler på i alt kr. 578.000.

Drift - skattefinansieret

Budgetopfølgningen for det skattefinansierede driftsområde viser et forventet forbrug på kr. 15.364.000 ud af et korrigeret budget inkl. overførsler på kr. 16.629.000. Der forventes dermed et samlet mindreforbrug på kr. 1.265.000.

Mindreforbruget vedrører overførselsadgangsområdet ang. fritidsfaciliteter på kr. 214.000 samt områder uden overførselsadgang på kr. 1.051.000, som skyldes blandt andet lavere udgifter til busdrift samt det forpligtende samarbejde med Esbjerg Kommune.

Drift - brugerfinansieret

På det brugerfinansierede driftsområde for affaldshåndtering forventes indtægter på kr. -1.377.000. Mindreindtægten betyder, at mellemværendet med området nedbringes med kr. 687.000 mindre end forventet.

Anlæg

Budgetopfølgningen på anlægssiden viser et forventet forbrug på kr. 1.850.000 ud af et korrigeret budget inkl. overførsler på kr. 6.108.000. Derved forventes kr. 4.508.000 overført til budget 2026.

Lovgrundlag, planer og politikker

- Kommunestyrelsesloven
- Fanø Kommunes principper for økonomistyring

Økonomiske konsekvenser

Drift

Der forventes et samlet mindreforbrug på kr. 1.051.000 på områder uden overførselsadgang. Der indstilles derfor til, at noget af mindreforbruget inden for busdriftsområdet på kr. 481.000 anvendes til finansiering af cykelprojekterne på Fanø.

Budgettet på områder med overførselsadgang forventes på fritidsfacilitetsområdet, der er et mindreforbrug på kr. 214.000.

Anlæg

Der forventes et samlet forbrug på kr. 1.850.000. Derved forventes der overskydende midler på kr. 4.508.000 overført til budget 2026.

Beslutningsproces

- Erhvervs-, natur- og teknikudvalget
- Økonomi- og planudvalget
- Byrådet

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. overskydende midler fra kollektiv trafik på kr. 340.000 anvendes til egenfinansiering i forbindelse med anlægsprojekterne CP24-12 og CP24-13 (cykelprojekter).
2. der meddeles tillægsbevilling på kr. 711.000 på områder uden overførselsadgang tilføres kassebeholdningen.
3. budgetopfølgningen i øvrigt godkendes og anbefales over for byrådet

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 27-10-2025

Godkendt, idet udvalget gav udtryk for, at man ønskede at have øget fokus på udmøntningen af det forpligtende samarbejde med Esbjerg Kommune, samt at man ønskede et mindreforbrug under udvalgsområdet anvendt på prioriterede projekter så som p-plads i Sønderho og cykelstiprojekt.

Bilag

Bemærkninger til budgetopfølgning pr. 30. september 2025 - Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

Punkt 3: Orientering: Status på cykelpuljeprojekter

S2025-2253

Indledning

Fanø Kommune har søgt og fået positivt tilsagn om medfinansiering fra Vejdirektoratets cykelpulje til tre projekter.

Det er tidligere besluttet at igangsætte cykelpuljeprojekterne på Kallesbjergvej og Kirkevejen i indeværende år mens cykelpuljeprojektet på Strandvejen realiseres i 2026.

Med dennes sag giver forvaltningen en orientering om status for de to projekter, der igangsættes i indeværende år.

Sagsfremstilling

Fanø Kommune har som nævnt fået accept fra Vejdirektoratet om støtte på alle tre projekter. Støttetilsagnet er på 50 procent af de estimerede udgifter til projekterne.

Kallesbjergvej- og Kirkevejen-projekterne har gennemgået en trafikrevision, ligesom de er gennemgået med politiets færdselsafdeling og landbetjenten. Dette har medført forbedringer til gavn for sikkerheden på begge projekter.

På Kallesbjergvej-projektet er de foreslåede vejbump af politiet ønsket erstattet af nye stibomme for at sikre fællesstien mod hurtigkørende elcykler og lignende. Der suppleres med et fodhegn, så man heller ikke kan køre uden om stibommene. Belysningen forbedres ved opsættelse af en ekstra belysningsmast, ligesom lampehovederne på de to eksisterende lamper udskiftes.

Den nye fællessti er to meter bred, hvorfor tilslutningerne for de eksisterende fællesstier mod Spelmanns Toft og Bavnebjerg udvides til to meter.

På Kirkevejen-projektet er der etableret en midteradskillelse mellem til- og frakørsel på fællesstien, således at cyklisterne kører mere vinkelret - og dermed mere sikkert - over Kirkevejen til og fra Storetoft. Derudover er opsat en ekstra belysningsmast ved den nye fællessti. Dette medfører flere kvadratmeter fællessti samt en forlængelse af rørunderføringen i "Tilløb til Værenderen". Forvaltningen har derfor søgt og fået Vejdirektoratets tilladelse til projektændringen men desværre fået afslag fra Vejdirektoratet på en forhøjelse af støttebeløbet.

Strandvejsprojektet skal på grund af en hastighedsnedsættelse til 40 km i timen, bump, torontoanlæg (dvs. et trafiklys, der konstant blinker gult) m.m. gennem en større godkendelsesproces hos politiet, hvorfor trafikrevision og detailprojektering er igangsat. Afhængigt af myndighedsgodkendelserne, sendes udbuddet i licitation i første kvartal af 2026 med udførelse i umiddelbart forlængelse heraf, så projektet forventes afsluttet i andet kvartal af 2026.

Reviderede projekttegninger for projekterne på Kallesbjergvej og Kirkevejen er vedlagt som bilag.

Lovgrundlag, planer og politikker

Mobilitets- og infrastrukturstrategien

Økonomiske konsekvenser

Vejdirektoratet støtter cykelpuljeprojekterne med 50 procent op til den godkendte projektramme.

Projektforbedringerne på Kallesbjergvej forventes at kunne holdes inden for den afsatte kommunale bevilling på ca. 185.000 kr.

Projektændringen på Kirkevejen-projektet kan medføre en forøgelse af projektbudgettet med op til ca. 50.000 kr. i forhold til den afsatte kommunebevilling på ca. 100.000 kr.

Strandvejsprojektet forventes udført inden for den kommunale økonomiske bevilling på ca. 1.000.000 kr.

Finansieringen af projekterne på Kallesbjergvej og Kirkevejen, inkl. forøgelse, foreslås gennemført som beskrevet i forrige sag på dagsordenen om budgetopfølgning.

Beslutningsproces

Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

Indstilling

Direktionen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 27-10-2025

Godkendt.

Bilag

Tegning Kirkevejen inkl. belysning

Tegning Kallesbjergvej inkl. belysning

Punkt 4: Beslutning: Sikring af køreadgang til strande på Fanø

S2025-2254

Indledning

På baggrund af en forudgående temadrøftelse i byrådet behandlede udvalget den 25. januar 2024 en sag om vedligeholdelse af kørespor på stranden. Et flertal i udvalget (alle undtagen V) besluttede i den forbindelse, at "strandens naturlige udvikling på langs af stranden mellem den gamle og den nye klitrække ikke hindres gennem en aktiv indsats."

Samtidig besluttede hele udvalget, at "forvaltningen, i dialog med øvrige relevante myndigheder, søger at afklare mulighederne for at friholde sporet ved nedkørslen fra Fanø Bad med henblik på at skabe overblik over tekniske muligheder, eventuelle nødvendige dispensationer fra Natura 2000, Naturbeskyttelsesloven og Strandbeskyttelsesloven og over de økonomiske konsekvenser."

På baggrund af et forslag fra V behandlede udvalget den 26. maj 2025 et forslag til etablering af ny vejforbindelse mellem Fanø Bad og Rindby Strand langs stranden.

Udvalget besluttede i den forbindelse, at "procesbeskrivelsen indgår i det videre arbejde, idet den dog faseopdeles, således at etablering af en løsning, der sikrer nedkørslen til strandene ved Rindby og Fanø Bad fortsat prioriteres først. Arbejdet med videre faser drøftes i udvalget forinden igangsættelse. I arbejdet med de mulige løsninger sikres bred inddragelse og dialog."

Forvaltningen har på baggrund af beslutningerne gennemført en række undersøgelser og drøftelser vedrørende muligheder for at sikre kørselsadgang til strande.

Med denne sag giver forvaltningen en status for arbejdet og lægger op til en beslutning om linjen for forvaltningens videre arbejde.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har haft flere drøftelser med både Kystdirektoratet og Esbjerg Kommune for at få afklaret dels de juridiske forhold og dels for at søge en forhåndstilkendegivelse for, hvorledes myndighederne vil stille sig til en dispensationsansøgning på forskellige tekniske løsningsforslag til sikring kørselsadgang til stranden ved Fanø Bad.

Forvaltningen har ligeledes haft dialog med Fanø Vesterhavsbad A/S, der ejer strandarealet umiddelbart ud for Strandvejens udløb ved stranden. Strandejer har i forbindelse med dialogen klargjort Fanø Kommunes juridiske rolle i forhold til kørselsadgangen til den hvide strand fra Strandvejen. Fanø Kommune er ikke grundejer på den pågældende matrikel fra Strandvejen ned til vandkanten og har således ikke en umiddelbar beslutningskompetence for arealet. Da dette forløb ikke er udlagt som hverken offentlig vej eller privat fællesvej, og Esbjerg Kommune varetager miljømyndighedsrollen på Fanø, har Fanø Kommune heller ikke en direkte myndighedsrolle i forhold til arealet. Tilsvarende gør sig i øvrigt gældende ved nedkørslerne til stranden ved Rindby og Sønderho.

Forvaltningen har derfor, med henblik på udmøntning af de politiske beslutninger, søgt at påtage sig rollen som koordinator og initiativtager til at få gennemført den bedst mulige løsning for de forskellige interessenter og brugere af stranden, herunder de mange turister.

Forvaltningen har haft en god og konstruktiv dialog med Kystdirektoratet, der dog pointerer, at de først behandler en dispensationsansøgning, når der er ansøgt og vedlagt en detaljeret projektbeskrivelse. En sådan skal indgives af strandejer.

Generelt tilkendegiver Kystdirektoratet dog over for Fanø Kommune, at jo mindre indgrebet over for naturen er, jo mindre risiko er der for at få en dispensationsansøgning afvist.

For at sikre det bedst mulige beslutningsgrundlag, har forvaltningen nærmere undersøgt både midlertidige og permanente tekniske løsninger:

- Som midlertidig løsning kunne være jernplader eller principielt træsveller som udlægges på den hvide strand i højsæsonen. Ved denne midlertidige løsning vil naturen kun blive berørt i en kortere periode.
- Af de permanente løsninger har været overvejelser om at lave en vej i niveau med nuværende strand. Uanset om der valgte en vej i knust beton, med græsarmeringsplader i plast eller tilsvarende, er en sådan løsning ikke holdbar, da der årligt sker flere voldsomme oversvømmelser af stranden, hvorved vejen vil erodere og på sigt ødelægges.

- En anden teknisk løsning er at lave en hævet vej som f.eks. Låningsvejen ved Mandø, der er 50-75 cm høj. Derved får man en løsning, der kun i begrænset omfang skæmmer naturen. Samtidigt er Låningsvejen designet til at modstå naturens kræfter, da vejen er opbygget med store sten på begge sider, der sammen med de såkaldte faskinegærder er med til at beskytte mod oversvømmelses- og bølgepåvirkninger. Låningsvejen oversvømmes to gang pr. døgn (ved hvert højvande). Vælges en tilsvarende løsning ved Fanø Bad bliver oversvømmelsesintervallet meget mindre (afhængigt af vejhøjden).
- En tredje mulighed er at lade den hvide strand være, som den er i dag. Køresporet ved det nordlige tracé er faktisk kørefast for nuværende, og bilerne færdes ned til vandkanten uden udfordringer i hverdagen. Hvis den fortsatte adgang skal sikres ved denne løsningsmodel, vil det lejlighedsvis kræve en form for planering af vejen. Omfanget afhænger jo af vejrforholdene og frekvensen af oversvømmelserne.

Ovenstående er blevet fremlagt og debatteret på et fælles møde den 25. september 2025 med deltagelse af en lang række interessenter: Danibo, Vadehavskysten, Fanø Vesterhavsbads Grundejerforening, Danmarks Naturfredningsforening, Kystdirektoratet og Fanø Kommune samt en repræsentant for ejeren. Mødet blev afholdt på stedet, så der var mulighed for at se og forklare de mange fremsatte nuancer og synspunkter.

Begrebet "adgang til stranden" blev blandt andet debatteret. Flere af interessenterne havde den opfattelse, at offentlighedens ret til adgang til stranden indebar retten til at køre til stranden. Dette er ikke tilfældet. Der er udelukkende tale om en ret til gåendes adgang til stranden.

Blandt alle deltagende var der dog udbredt enighed om, at man vil arbejde aktivt for at bevare den kørendes adgang til stranden og dermed bevare Fanøs særegne og unikke forhold som turistattraktion. Kystdirektoratet var som forvalter af klitfredningen m.m. neutral i spørgsmålet.

Forslag til linje for forvaltningens videre drøftelser i sagen

Forvaltningen foreslår på ovenstående baggrund følgende linjer for forvaltningens fortsatte drøftelser med relevante parter i sagen:

1. Det prioriteres at søge en løsning på nedkørslen til stranden ved Fanø Bad, som senere kan danne udgangspunkt for løsninger ved nedkørsler til stranden ved Rindby Strand og Sønderho Strand.
2. Forvaltningen søger at fremme en løsning ved Fanø Bad, hvor der sikres en køreadgang til stranden i den nordlige del af det nuværende nedkørselsområde, der anlægges som en strandvej befæstet med naturmaterialer på lignende vis som Låningsvejen ved Mandø.
3. Forvaltningen indgår ikke i videre drøftelser om kørsel på langs af stranden mellem Fanø Bad og Rindby Strand, førend der eventuelt er truffet beslutning herom i udvalget jf. tidligere beslutninger.

Lovgrundlag, planer og politikker

-

Økonomiske konsekvenser

Da der givet er tale om projekter på privat matrikel, er der som udgangspunkt ingen kommunal medfinansiering. Dog vil det kræve en del interne ressourcer til koordinering og sparring at få implementeret et projekt, såfremt kommunen fortsat er en aktiv part i sagen.

Beslutningsproces

Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget

1. tager orienteringen om status i sagen til efterretning,
2. godkender den foreslåede linje for forvaltningens videre drøftelser med relevante parter i sagen, og
3. træffer principbeslutning om, at såfremt der vil kunne realiseres en løsning som foreslået, vil kommunen se positivt på at bidrage til medfinansiering af løsningen med forbehold for udgiftsniveau, nærmere vilkår og kommunens

budgetproces.

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 27-10-2025

Udvalget tog statusorienteringen til efterretning, og besluttede at forvaltningen indtil videre, følger processen på sidelinjen, og understøtter bestræbelserne på at finde en løsning i de forhold, hvor kommunen har en formel rolle.

Punkt 5: Meddelelser

S2023-73

Indledning

-

Sagsfremstilling

-

Lovgrundlag, planer og politikker

Kommunestyrelsesloven

Økonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Beslutningsproces

Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

Indstilling

Til efterretning.

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 27-10-2025

Meddelelser fra udvalgsmedlemmerne

- Forespørgsel om status på høring over Kommuneplan
- Forespørgsel om status på takstblad for renovation
- Forespørgsel om status på evaluering af afmærkning i Hovedgaden
- Forespørgsel om status på drøftelser vedrørende fremtidigt buggyområde

Meddelelser fra forvaltningen

- Orientering om koordineringsmøde den 21. oktober 2025 med Naturstyrelsen, Blåvandshug
- Orientering om forlængelse af høringsperiode for udkast til Lokalplan 138, Sønderho Syd
- Forespørgsel om videre proces med bofællesskaber

Punkt 6: Godkendelse af beslutninger

S2023-233

Indstilling

Godkendes.

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 27-10-2025

Godkendt.